

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 180 Lei

Pe jumătate . . . . . 90 Lei

In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică

Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

M. S. Regele către Blăjeni

— Răspuns la telegrama de omagiu din
1 Decembrie 1932 —București, Palatul Regal
7 Dec. ora 18.30

Majestatea Sa Regele, vlu mișcat de sentimentele de credință, precum și de frumoasele urări și omagii exprimate de DV. cu prilejul Serbărilor Unirii pe veci a Ardealului și celelalte ținuturi românești de peste Carpați la Patria Mamă, — a binevoit a mă autoriza să Vă aduc călduroasele Sale mulțumiri.

Secretar particular al M. Sale Regelui
C. Dumitrescu

Domnul Gh. D. Muger și Blajul

Domnul Gh. D. Muger din București este conferențiarul Blajului din ziua de 1 Decembrie, care cu cele două cuvântări ale D.-sale a trezit în școlăria și publicul Blajului simțiri de cel mai avântat elan patriotic. Domnia Sa a mai ținut în ziua de 4 Decembrie crt. o minunată conferință la Radio-București despre Blajul cel vechi și cel de astăzi, conferință care a reamintit măestrul glas al lui Simion Bărnuțiu dela 1848.

Astăzi d. Muger ne trimite o scrisoare de-o căldură tot atât de înflăcărată și românească, pe care, fiindcă arată simțirile unui ales cărturar al neamului nostru față de sufletul Blajului, ne permitem a o publica aici. În întregime:

Iubite Domnule Lupeanu, Cu amintiri din vorba de Joi (1 Dec.), refăcută în drum și cu material de multe ale D-tale, am vorbit astăzi despre Blaj (în 4 Dec. la Radio-București).

Nu pot să uit frumusețea zilei de 1 Decembrie, sufletul copiilor, biserica, cerul, pragul de piatră al palatului metropolitan, casa D lui Coltor, documentele D-tale și toată ambianța din acest oraș de proroci și de vibrație.

M'am simțit bine. Sufletul meu are ceva din mistica Blajului. În Blaj mă simt aproape de Roma. În Blaj m'am simțit lângă truda de cercetător a lui Cipariu. În Blaj am simțit svăcnetul și vâpata din toți înaintașii victoriei românești.

Te rog, iubite Domnule Lupeanu, transmite tuturor oamenilor cărora le-am strâns mâna, — preoților, dascălilor, tinerilor teologi și copiilor bucuria mea de a-i fi cunoscut.

Sunt prietenul a tot ce este acolo.

Voi mai veni, — pentru cărți, pentru capitole din istoria orașelului, pentru Blaj și pentru D-ta.

S'a umplut paharul!

Să știe Ungurii că de aici înainte nu-și vor mai putea bate joc de noi, pentru că în sfârșit, după 14 ani de bătae de joc, ne-am trezit și noi

De patrusprezece ani ne injură Ungurii! De patrusprezece ani fiecare gând mare al nostru, fiecare faptă bună românească e stropită de noroiul lor. N'am avut nici un om mare de politică sau de bine, pe care ei să nu-l fi terfelit cu minciuna, cu ocara și cu batjocura lor. Dacă un guvern român făcea o faptă bună, era privită de ei ca rea, mai dinainte chiar de a se face, dacă noi ne vedeam de treburi și nu-i luam în seamă, ne ziceau lași și orice făceam sau cugetam numai, era necinstit și batjocorit de ei în chipul cel mai nerușinat.

A fost o batjocură mare, o aruncare cu noroiu și gunoaie în fața vecinului, cum nu a pomenit încă istoria.

Noi îi credeam, săracii de ei! erau necăjiți și cu omul necăjit nu-i bine să-ți pui mîntea — și judecata îl apără, pe semne nu e cu mîntea întreagă! De aceea nu răspundeam, ne uitam la ei, rîzînd, cum se sbuciumă și se sfarmă, strigă, își lovesc pîntenii și-și smulg mustățile. Îi vedeam cum împrumută bani ca să poată plăti pe cei cari scriu cărți împotriva noastră; cum la nevoie fac chiar bani falși, numai să poată să ne batjocorească. Când noi făceam număratoarea populației, să vedem câți Unguri și câți Jidovi, care nu mîncă pâinea de pomană, avem în țară, făceau și ei o numărătoare, în care, frește, aflam de cinci ori mai mulți Unguri ca Români. Ei socoteau de Unguri pe toți jidovii și mai ales pe Țigani, cărora le dau bani ca să mărturisească că se trag din neamul vestit al lui Arpad. Și Țiganii o făceau bucuroși. Destul că Ungurii după ce făceau pe furiș o astfel de numărătoare, se prezentau străinilor, cu hârtii false, zicînd că ei sunt mai mulți în Ardeal, deci, lor li-se cuvine Ardealul.

Noi zămbiam, gîndindu-ne la povestea eu

Cînd? Nu știu.

Cînd va ninge, ori cînd vor înflori pomii. Voi veni și în Mai, cu fluturii și cu trandafirii. Nu uita te rog să-mi trimiți „Unirea”. M'ar interesa o stampă a Blajului vechiu, chipul lui Inochentie Micu, ori portretul lui Cipariu.

Al D-tale devotat,

Gh. D. Muger

Inspector general la Culte și Arte,
subdirector general al societății
de Radio-Difuziune.

Țiganul căruia i-au sărit pernele de sub șezut, în vreme ce împărăteasa adevărată își spunea povestea suferințelor ei. Cam așa o pățiseră și ei.

O mie de ani trăiseră pe pămîntul nostru românesc ca niște beți cari s'au cuibărit în casa altuia. O mie de ani aici la noi, ei au domnit peste noi, ne-au batjocorit, ne-au scuipat în obrazele noastre curate; ne-au spînzurat și tras pe roată, cînd ne-am ridicat, în sus, spre Dumnezeu, glasurile dornice de libertate. Nici în biserică, în casa lui Dumnezeu, nu ne-a fost permis să ne rugăm în limba mamelor noastre. Ne-au fost luate școlile, pămînturile, și dacă nu venea dreptatea cea mare a lui Dumnezeu, liberarea noastră de sub călcăiul lor, ne luau și viața. Tot ce a fost rău și mișelnic, tot ce a fost necinstit și erud, tot a fost întrebuintat împotriva noastră, numai să ne facă să suferim, să ne facă să pierim. Asta ar fi vrut.

Și la urmă a venit dreptatea aceea, căci „nici un suieș nu este fără coborăș”, cînd noi am devenit stăpîni pe pămîntul udat cu sîngel strămoșilor, ei, ne mai putîndu-ne face nimic, au luat armele omului rău și necinstit: batjocura și uneltirea mișelească. Și cu asta se ocupă necurmat de patrusprezece ani. Au alergat pretutindeni, la toți miniștrii și generalii lumii, s'au lingușit și au uneltit împotriva noastră: *Acum fac demonstrații împotriva noastră, sicînd că le trebuie Ardealul.*

Noi i-am ascultat ani de-a rândul, zicînd: „lasă-i să vorbească, doar glasul măgarului nu se aude la cer”. Cînd însă acest măgar, care strigă prea mult, e prin vecini, dela o vreme și-se urește, nu-l poți auzi și asvârli după el cu ce-ți cade la îndemînă; numai să-l faci să tacă.

Așa ne-am urât noi de strigătele pentru revizuirea tratatelor de pace ale vecinilor noștri cu pînteni și mustăți unse cu grăsime rîncedă.

Poporul românesc de pretutindeni a răbdat toată grozăvia ungurească de dinainte de război; a răbdat cu aceeași neluare în seamă și batjocura și uneltirea Ungurilor de după război.

Dar acum s'a isprăvit. Tot auzindu-i vorbind de revizuire, lumea din apus ar putea să-i creadă, mai ales că nu-i cunoaște.

Noi, dela vîldică până la opineă, trebuie să ne unim „în cuget și în simțiri”. Spun Ungurii că Ardealul e al lor, să le punem pum-

nul în gură și să-le arătăm ce e alor; mint Ungurii împotriva noastră pe toate drumurile lumii? Noi să cruțăm lumii adevărul nostru și minciuna lor.

Să fim mereu alături de dreptate și Dumnezeu va fi alături de noi!

Ce ne pasă nouă de lăudăroșeniile lor? Noi care li știm cine sunt și cât ne-au făcut să suferim în trecut.

Numai cu vorba încesare ceva împotriva noastră și când ne ridicam noi, uniți, de strigătul la căpătâiul Ardealului „al nostru e”, răsună lumea și de pasul nostru se cutremură pământul.

Mii și mii de Români s'au adunat deodată la București, Galați, Iași și în toate orașele mari ale fraților de peste munți. Toți au ridicat sus drapelul românesc înroșit de sângele vărsat pe pământul Ardealului. Deodată Clujul, unde au fost judecați pe nedrept memorandumii, și unde în 1914 au fost spânzurați o mare mulțime de români, preoți și țărani, s'a umplut de strigăte de izbândă.

Suferința de veacuri care doarme în pieptul fiecărui român ardelean, a izbucnit. La Oradea, Arad, Sătmar, Blaj, în toate orașele Ardealului, lumea s'a ridicat în picioare ca un singur om. Micile patimi politice și confesionale au tăcut, Românii au fost frații cum trebuie să fie în totdeauna și-au scos un chiot de bucurie care i-a făcut pe Unguri să tremure. Chiotul s'a auzit până departe, la Paris și mai ales la Roma lui Mussolini, unde domni plătiți de Unguri încearcă să răstoarne alcătuirea de azi a lumii.

A fost un strigăt de amenințare pentru Unguri, să-și bage mîntea în cap și de tărie pentru întreaga omenire.

Să știe Ungurii și să știe oricine că Ardealul e pământ românesc și românesc rămâne! În el zac oasele lui Horea, Cloșca, a lui Ianeu și a tuturor celor cari și-au vărsat sângele pentru el. Că oricât ar încerca Ungurii, „în oarba lor truție”, să mai refacă o lume moartă, aceasta nu se mai poate face.

Zăgazul istoriei s'a închis pentru totdeauna

și va de cine îl va deschide iar! Dacă Ungurilor le trebuie război îl vom face, îi vom strivi în picioare cum strivești viermii neadormiți, vom muta granița peste Tisa, dincolo, și dincolo de Pesta, dar încoace nu mai trec nici munții, nici apele. Dacă ar încerca s'o facă, i-am opri și pe ei și le-am striga în față:

In lături! Al nostru e Ardealul

... pentru el

»Poni-vor și moșnegii dela vetre

Și vai de trădător și de mișel

Că-l vom scuipa și-l vom gonî cu pietre

Pavel Dan

În Polonia a început revoluția împotriva Jidovilor. Cea mai mare boală cu care a pedepsit Dumnezeu pământul e lepra jidovească. Jidanul se așază la colț ca păduchele la încheietură și sugă atât cât mai are ceva de supt și pe urmă se mută în altă parte. Din țările cu multe plosniți jidovești e în primul rând Polonia și Rusia. Pe Ruși Jidanii i-au dus unde i-au dus. Pe Poloni însă nu-i duc, mai bine-i spânzură ei pe toți Jidovi. Mai zilele trecute a fost omorît un student polon. Pe când o ceată de studenți se întorceau dela înmormântarea lui, un Jidan a tras în grup, omorând încă pe un student. Mulțimea s'a aruncat asupra Evreilor. Mai multe case au fost distruse, și Evreii pe care i-au putut prinde au fost crunt bătuți. Săracii de ei și ai noștri mănâncă, beau și dorma liniștiți în țara asta binecuvântată de Dumnezeu și năpăstuită de lăcuste.

Prăbușirea unui avion în mare.

Multe li-se întâmplă și celor care umblă cu cele două picioare ale lor pe pământ; dar celor cari umblă prin aer cu aripi de împrumutat. De câte ori nu cad, făcându-se praf și înmormântându-se cu mașinul cu tot. Acum a căzut în mare un aeroplan englez. Noroc că aviatorul a sărit din el înainte de a ajunge în apă. Firește tot acolo a ajuns și el, dar s'a putut totuși mîntui.

Iubirea deaproapelui

după F. Spirago

Evangelia despre Samarineanul milostiv ne învață că deaproapele nostru este și străinul ba chiar și dușmanul. Mulți însă nu socotesc deaproape al lor pe cel de alt neam ori altă credință. Dar întru Hristos „nu este Jidov, nici Grec, nu este slobod, nici rob, nu este parte bărbătească, nici parte mulerească”. (Gal. III--28).

Pe deaproapele nostru noi trebuie să-l iubim. Isus Hristos ne poruncește. „Să iubești pe deaproapele tău ca însuși pe tine”. (Marcu XII—31). Și apoi nu este deaproapele și el un fiu al lui Dumnezeu? „Și tot celce iubește pe celce a născut, iubește și pe celce s'a născut dintr'ansul”. (I Ioan V—1). Nu suntem noi fiii acelaș Părinte care ne-a creat pe toți? Și dacă suntem trebuie să ne iubim ca frații. Toți ne tragem dela acelaș străbunic Adam; toți suntem frați întru Hristos și toți răscumpărați cu sângele lui și chemați la fericirea vecinică. Sf. Ioan zice: „După acestea am văzut și iată gloată multă, pe care nimeni nu o să o numere, din tot neamul, și din toate sămânțile, și din toate popoarele, și din toate limbile, stând înaintea scaunului și înaintea Mielului, îmbrăcați în haine albe, stăpări de finic în mînile lor”. (Apoc. VII—9). Prin urmare dacă toți suntem chemați la fericirea vecinică, trebuie să fim uniți prin dragoste. Deaceia D. N. Isus Hristos ne-a învățat o rugăciune „Tatăl nostru”, în care fiecare se roagă pentru toți.

Dragostea deaproapelui se află în sufletul

Foia „UNIRII POPORULUI”

Pruncia și tinereța Mitropolitului Alexandru Șterca Șuluțiu

Un capitol din „Viața și Faptele Mitropolitului Șuluțiu” pe înțelesul tuturor

(urmăre)

De Alex. Lupeanu-Mellin

Frumoasa biserică de piatră, zidită cu cheltuiala episcopului Aron la 1751 (azi ruinată; cea nouă s'a zidit între 1844—1893) s'a dovedit neincăpătoare pentru atâta lume. Femeile tinere, fetele și copiii au rămas afară, îngrămădindu-se în jurul ferestrelor dela altar. Bătrânele și-au făcut loc cum au putut în tindă, mototolind frunze de calapăr și de izmă creșă între degetele lor firave.

Protopopul Șuluțiu, cu barba mare, bogată, prin care începeau a se amesteca ici colo fire arginții, era demult la altar. Glasul său dulce, moale, răsună mai duos ca întotdeauna. Când a cetit evanghelia, glasul i-a și scăpătat de vre-o două ori, înecându-se în lacrimi abia stăpânite.

Dela ectenia cea mare încolo, nici diecii n'au mai putut cânta cum se cade. Se poticneau și ei tot într'una, sughițind, și purtându-și mîncările pe la pleoape. Iar matusile gârbovite dela ușa tinzii au început plânsul cu hohot..

Isprăvindu-se sfânta slujbă cu multă obidă, cel plâns de întreg poporul s'a așezat înaintea

dverelor celor mari și prinse a cuvânta pilduind cu sf. Apostol Pavel, din Faptele Apostolilor, Cap 20, vers 25:

— „Și acum iată, eu știu că mai mult nu veți vedea fața mea, voi toți, pe la cari am petrecut propovăduind împărăția lui Dumnezeu”.

În biserică fu o clipă tăcere ca de mormânt, încât se putea auzi și arderea candeliei din fața icoanelor împărătești. Dar numai ca o minută, căci în clipele următoare oftatele au cuprins întregă bolta. Și parcă și sfinții din catapiteasmă strecurau mîrgeluțe de mîrgăritar prin bărbile lor preacuvioase.

Bietul paroh puțin mai putu vorbi și când ar fi fost să rostească sfășietorul cuvânt de bun rămas, nu-i fu cu putință să-și mai sugrume durerea. Ea i-se așază în gât ca o piatră de moară și cel diatâi suspin izbucni, ca norii negrii împinși de după munți de vânturi năpraznice. După acest dureros suspin năvăliră altele și preotul Șuluțiu plângea acum cu și-roaie de lacrimi, dimpreună cu biserică toată.

Plângeau bărbaii, plângeau femeile, plângeau cântăreții. Plângea crâsnicul alături de cădelniță la colțisorul lui dela masa proscomediei.

Razele de soare luceau în tot lăcașul sfânt, resfrânte de lacrimi, ca dimineața în luncile cu rouă. Un părăuas întreg ar fi putut lua fînță din lacrimile aceluia bun și iubitor popor, care rămânea văduvit de părintele său scump.

— „N'a avut Mitropolitul nostru în toată

viața sa o zi mai grea și mai dureroasă, și mai jalnică, decât ziua despărțirii lui de turma sa cea cuvântătoare și iubită din Bistra” — spune o bătrână hârtie din biblioteca cea mare dela Blaj!

Poporul înțelese, că pornirea din comună a parohului, va fi în aceeași zi după amiază. Și dela ieșirea din biserică n'a mai vrut să se despartă de dânsul! Ci îl urmă eu mic cu mare, dela biserică la casele parohiale și îl priveghie cu jale, umplând ulițele, curtea, pridvorul și toate odăile. Încunjurat de turmă și-a luat și hrana sa de prânz, ajutându-i apoi să-și adune hainele și lucrurile pentru călătorie. Iar când, vai, clipa despărțirii sosi și noul vicar al Șimleului se apropie de trasură, să plece, năvăliră tinerii și copiii, năvăliră bărbaii, femeile și moșnegii, să-i sărute mînile.

O, dacă ar fi avut atunci, Popa Șuluțiu o mie de mîni, să le poată întinde tuturor! Dar Sfinția Sa nu mînile, ci inima din piept și-ar fi smuls-o, să mîngâie îndurerata mulțime. Nici hainele, nici brăul, nici roatele trasurii, n'au scăpat de buzele arzătoare ale nemăngăiatului popor!

Și până departe a alergat tineretul, peset punți și peste șivoaie de munte, aruncă d flori de Mai în calea celui ce pleca pentru totdeauna. Iar o sută de căldăreți l-au petrecut în duos alai până la porțile Abrudului!

Așa s'a despărțit din parohia Sa Preotul Alexandru Șterca Șuluțiu după 21 de ani și 6 luni de păstorie. Iarazele soarelui ce apunea după spatele mantelului Balomireasa, tinicheau

nostru atunci când suntem cu inimă binevoitoare față de aproapele, ne ferim să-l vătămăm, și-l facem bine.

Bunăvoința constă în bucuria de a vedea pe deaproapele nostru fericiți și cu părerea de rău când e nefericit. Sf. Pavel ne zice: „Bucurați-vă cu cei ce se bucură, și plângeți cu cei ce plâng”. (Rom. XII—15). A șterge bunăvoința de pe pământ înseamnă a nimici soarele și a face prin aceasta trailul dintre oameni cu neputință.

Iubirea deaproapelui nu constă numai dintr'un sentiment dulos ori din bunăvoința față de dânsul, căci atunci cu tare puțin s'ar alege. Sf. Iacob zice: „De va fi fratele sau sora goi și lipsit de hrana cea de toate zilele, și le-ar zice cineva dintre voi: mergeți cu pace. Încălziți-vă și vă săturați”, și nu le-ar da cele de lipsă trupului: ce folos ar fi?” (Iac. II—15). Dragostea este deci mai înainte de toate un act de voință, și se arată prin binefacere. „Să nu iubim cu cuvântul, nici cu limba, ci cu fapta și cu adevărul”. (I Ioan III—18).

Pe deaproapele noi trebuie să-l iubim ca pe noi înșine. „Toate câte vreți să vă faceți vouă oamenilor, așa și voi să le faceți lor”. Mat. VII—12). Ce ție nu-ți place altuia nu face.

Dragostea are însă și ea margini. Slobod este să ne apărăm viața împotriva deaproapelui când acesta ne-o amenință, și nu suntem dator să ne lipsim noi de cele de lipsă pentru a veni în ajutorul deaproapelui: fetele înțelepte n'au dat oțelul celor nebune de teamă să nu rămână el fără oleu.

Tot ce facem noi deaproapelui, fie bine fie rău, lui Isus Hristos îi facem.

— Sfântul Martin a fost ofițer roman. În timpul unei ierni grele, ieșind într-o zi din orașul Amiens a întâlnit înaintea porților un cerșitor jumătate gol și tremurând de frig. Sfântului Martin i-se făcu milă de el; luă sabia și își tale mantaua în două și dă jumătate cerșitorului. În noaptea următoare vede în vis pe Isus între îngeri, îmbrăcat cu jumătatea de manta și zice: „Aceasta este mantaua cu care m'a îmbrăcat Martin astăzi”. Aceasta l-a hotărât pe Martin să se boteze și mai târziu

argintie a turnului din Bistra (turn împodobit și acoperit din nou de Șuluțiu) fără a avea cea din urmă lacrimi ale satului ce-și pierdea pe cel mai mare binefăcător al său.

Și lacrimi duioase stieleau parcă și pe coperișul școlii, ridicată și ea din temelie și înzestrată (școală românească la 1836) de parohul ce se pierde în vale, printre brazi, spre drumul de țară al Abrudului. . . !

O, dar câte lucruri bune, câte izbânzi n'au rămas în Bistra începută de jale, în urma vrednicului paroh! S'ar umplea și numai cu acestea cartea vieții Mitropolitului Alexandru Șterca Șuluțiu dacă am putea zăbovi să le înșirăm pe toate.

Amintirea Popii Șuluțiu nu s'a șters nici astăzi, după 90 de ani, din inima poporului credincios dela Bistra. Scriitorul acestor șire, stând de vorbă, în deal la Vârșii mici, deasupra Bistrei, în ziua de Sâmbătă 30 August 1925, cu bătrânul Moș Petru Diniș a lui Petru, moșneagul spunea:

— „Ne-au spus nouă părinții noștri că Șuluțiu a fost preot bun și sfânt. El și-a pus inima și sufletul pentru popor și pentru podoba sfintei lui Dumnezeu biserici. Alduiască-l Cel de sus și acolo, în mormântul lui, unde-o să îngropat!”

Prețioasă răsplătă după aproape o sută de ani dela vremile acelea. O, de ne-ar păstra și pe noi, nevrednicii, astfel în amintirea sa poporul. . . !

ajunge episcop la Fours. — Mântuitorul însuși zice: „Adevăr zic vouă, întru cât ați făcut unuia din acești frați mai mici ai mei, mie mi-ați făcut”. (Mat. XXV—40). Iar lui Saul (mai târziu apostolul Pavel) pe drumul Damascului: „Saul, Saule, ce mă prigonești”. (Fapte. Ap. IX—4). Deși Saul prigonia numai pe creștini. Dumnezeu se așează așa zicând înaintea deaproapelui, ca să-l apere, și nu putem să-l vătămăm fără a vătămă mai întâi pe Dumnezeu.

Dragostea este semnul creștinului adevărat.

„Din aceasta vor cunoaște toți, că sunteți ucenicii mei — zice Mântuitorul — de veți avea dragoste între voi” (Ioan XIII—35).

Nicolae Paștiu

Cine este Preacurata Fecioară Maria

Abonatul nostru Ilea Andronic, mecanic în Huedin, ne trimite un articol mai lung despre Pr. F. Maria, din care publicăm o parte, care ni-s'a părut mai frumoasă. O publicăm, mai ales pentru că se vadă, cum gândește un mecanic român despre Pr. F. Maria:

Pr. Sf. Maică Fecioară este mare înaintea lui Dumnezeu și dacă noi nu o vom iubi cu inima și sufletul curat, atunci ce vom face noi la judecata de veci, la care va fi și ea de față ca Maica sfântului judecător? Atunci nu-și va întoarce ea fața dela noi; și ne va lăsa pe noi singuri să ne dăm socoteala de toate faptele noastre? Oare nu va zice și ea sfântului judecător că nu am vrut să o băgăm în seamă? Ce vom ști oare să facem atunci, când și piatra din zid, și planetele de de pe pământ, și pământul va striga contra noastră și ne va descoperi mulțimea păcatelor ce le-am făcut. Ba încă nu este de ajuns atât ci chiar și ranele din mâinile și picioarele Domnului Nostru Isus Cristos și sfânta cruce ne va arăta că suntem niște păcătoși (zice sf. Bonaventura. Spune-mi, iubite frate) cum te vei putea înfrunța la judecata de veci, dacă tu nu vei avea apărător pe Pr. Sf. Născătoare de Dumnezeu!

Și cum crezi tu că sfânta Maica Fecioară îți va lua ție apărarea la judecata din urmă, dacă tu nu ai lăudat și iubit pe maica Dumnezeului. Tu nu ai voit să iubești de Pr. Sf. N. de Dumnezeu, care este mijlocitoarea sufletelor noastre, care este limanul cel nemărginit al sufletelor noastre. Ia seama, dragul meu, să nu intri la judecată fără Pr. N. de Dumnezeu, care va lua apărarea sufletului tău; și apoi această apărare a sufletului nu va intra cu tine la judecată, dacă tu nu te-ai jertfit pentru dânsa și fiul ei, și dacă tu în toată viața ta nu ai iubit-o și nu ai lăudat-o; atunci, să știi dragul meu, că și ea își va întoarce fața sa de către tine și va zice către judecător, care este fiul ei și mântuitorul nostru Isus Cristos: „nu-l cunosc pe el, nu știu cine este”. Și atunci odată vei auzi citindu-ți-se fioroasa sentință: „Du-te dela mine, blestematule, în focul cel de veci!”

O! Doamne ce ne vom face atunci când vom vedea că la judecată nu vom avea nici un apărător? Cum vom putea sta înaintea judecătorului celui drept? Ce ne vom ști face oare atunci când ne vom auzi citindu-ni-se sentința osândei veșnice. „Mergeți dela mine blestemaților în focul gheenei”. — Vezi, iubite creștine, ce-i Maica sfântă? Numai o clipă și-a întors fața dela noi la judecată și imediat ni-sa cetit sentința osândei pe vecie.

Deci, să iubim din toată inima noastră pe Maica preacurată, pentru că fără ajutorul ei nu vom putea face nimica.

Ilea Andronic
mehanic Huedin.

Binecuvântarea bisericii gr.-cat. din Noul săsesc

Ziua de Duminică 20 Nov. 1932 a fost pentru credincioșii parohiei gr.-cat. din Noul săsesc, districtul protopopesic al Dumbrăvenilor, o adevărată sărbătoare de înălțare sufletească.

Biserica de piatră din deal, dinșpre partea de răsărit a comunei, care fusese roasă de vremurile trecutului, în urma răvnei păr. Ioan S. Păcurariu preotul local, care, încă la la desfășurarea programului, cu ocazia într'oducerii Sf. Sale în această parohie, a promis că va face atât cât îi stă în putință, ca să poată renova această biserică. Visul de chiar astăzi doi ani al Părintelui îl vedem adus la îndeplinire; bisericuța din deal este frumos renovată și împodobită în așa fel că într'adevăr se poate numi casa lui Dumnezeu. Mulțumită preabunului nostru Părinte Mitropolit dela Blaj, Dr. Vasile Suciu, care nea dăruit cu un frumos ajutor de Lei 27.532 cu care s'a renovat biserică precum și casele parohiale, faptă atât de grăitoare în zilele grele de astăzi, când bântue o criză nemai pomenit de mare.

Actul binecuvântării a fost săvârșit de neobositul apostol George Simu jun. preotul Dumbrăvenilor ca încredințat de forurile superioare bisericesti, asistat de păr. Ioan S. Păcurariu preotul local.

Biserica potrivit de încăpătoare, abia a putut cuprinde în ea mulțimea de credincioși cari au asistat la actul binecuvântării, — Predica de la Sf. Liturghie a Păr. George Simu jun. — vorbind despre necesitatea sacramentului sf. pocăințe, aducând ca pildă viața Mariei Magdalena, a isbutit să stoarcă lacrimi din ochii tuturor și cari cuvinte vor rămâne pururea neuitate de cei ce au avut fericierea să-l asculte. La sfârșitul sf. Liturghii păr. Ioan S. Păcurariu printr'o scurtă cuvântare a arătat scopul și însemnătatea binecuvântării bisericii, rugând pe păr. George Simu ca să transpună cele mai vii mulțumiri Excelenței Sale I. P. S. Părinte Mitropolit dela Blaj, pentru frumoasa donație de mai sus. Mulțumește apoi părintelui George Simu pentru obosela făcută, precum și Reuniunii femeilor române gr. cat. din loc pentru podoba cu care a înfrumusețat biserică și refacerea acelor două uși laterale ale altarului, iar în urmă mulțumește unor persoane streine — a căror nume ne scapă — pentru frumoasele danii și anume: 1. O față pe prestol minunat de frumoasă, albă, cu inscripția „ale Tale dintru ale Tale” scris foarte frumos și desemnat tot pe față un potir, toate în albastru. 2. O față frumoasă pe tetrapodul unde se închină bărbății pe care față asemenea e desemnat și cusută în albastru foarte frumos o cruce și cununa de spini. 3. O foaie de covor colorată — țesută frumos — pentru ușa împărătească, jos sub picioarele preotului. A cerut apoi puterea celui prea înalt, ca să se reverse darul asupra bunilor donatori, și să le răsplătească cu daruri cerești binefacerile lor.

Mulțumită precum și meritul că vedem astăzi această sf. biserică așa cum se prezintă este în primul rând al preabunului nostru Părinte Mitropolit dela Blaj, după cum am

arătat mai sus, iar în al doilea neobositului părinte Ioan S. Păcurariu preotul local, care n'a pregetat a merge în mai multe rânduri la Blaj, la Excelența Sa, pentru a obține această frumoasă sumă cu care a înfăptuit renovarea și înfrumșetarea bisericii, spre lauda și mai marea mărire a lui Dumnezeu, spre mulțumirea sa sufletească, precum și a tuturor credincioșilor din parohie.

Bunul Dumnezeu să răsplătească tuturor înșutit.

Curatorul bisericii gr.-cat.
a Noului săsesc

Un pocăit săvârșește un omor!

Mare lueru! Și pe cât aproape de neerezut, pe atât de adevărat! Fapt întâmplat în noaptea de Vineri 18 spre Sâmbătă 19 Decembrie, în comuna Nădăștie, plasa Zlatna, jud. Alba. Anume între locuitorii Nicolae Pașcău și cumnatul său Moise Gordița, de credință pocăită milenistă, era o ură veche. Acest Nicolae Pașcău câteva zile de-a rândul era tot beat. În noaptea pomenită, a aflat el de bine să se ducă la cumnatul său Moise Gordița, ca să se răzbune pe el. Gândit și făcut! Ajuns la casa cumnatului său, a început la harț cu el, amenințându-l cu moartea și cu briceaga deschisă. Din aceasta au ajuns la încercare zdravă și ce-a mai fost nu se știe, destul că milenistul Moise Gordița l-a omorât pe cumnatul său Nic. Pașcău. Numai decît, după fapta săvârșită, s'a dus la postul de jandarmi în Almașul-mare și s'a anunțat că ce-a făcut. Sâmbătă încă n'a fost arestat. Duminecă în 20 a eșit comisia cea mare dela parchetul tribunalului din Alba-Iulia și i-a făcut autopsia (tăiat de doctori) cadavrului, constatând o lovitură foarte puternică în cap, în urma căreia și-a dat duhul, cumnatul pocăitului Nicolae Pașcău. Domnul milenist Moise Gordița, fiind dovedit de autorul crimei, a fost arestat și dus în închisoarea din Alba-Iulia, deja momentan după autopsie.

Iată deci fariseismul pocăiților noștri, cărora le place să se fălească cu rugăciunile și virtuțile lor și să se lapede de păcate, că ei nu sunt ca ceilalți oameni, ea fariseul cu vameșul din sf. Scriptură, la Luca 18, 11!

Cugetându-ne, iubii cititori, numai la acest omor a milenistului M. Gordița pe care el ca om treaz îl putea înconjura, dar ea să se implinească cuvântul sfânt al Domnului nostru Isus Hristos, care cu multă asprime îi mustră zicându-le: „Vai de voi, farisei fățarnici, care pe dinafară vă arătați neprihăniți oamenilor, dar pe dinlăuntru sunteți plini de fățarnicie și fărădelege” (Luca 23, 28)! Pentru că voi sunteți ca mormintele văruițe, care pe dinafară se arată frumoase, iar pe dinlăuntru sunt pline cu oasele morților și de tot felul de necurății (L. 23, 27)! Mai stricați și voi mințea pacinică a creștinilor noștri — voi „povățuitori orbi care strecurați țânțarul și înghiți cămila” (L. 23, 24.) — voi, cari dela război încoace faceți atîta rău neamului nostru românesc „o voi șerpi și pui de năpărcă, cum veți scăpa de pedeapsa ghenei” (L. 23, 33)? „Vai de voi, farisei fățarnici! Pentru că voi închideți oamenilor Impărăția cerurilor: și nici voi nu intrați în ea și nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsați să intre. (L. 23, 13)!

S. Olea

Al 20-lea cancelar al Germaniei.

Zilele trecute a fost numit dl general von Schleicher ministru președinte al Germaniei sau cancelar. El este al 20-lea cancelar al Germaniei dela înființarea ei și al 12-lea dela înființarea republicii germane.

Noutăți politice din țară și străinătate

Parlamentul și țara întregă a sărbătorit unirea Ardealului cu Patria Mamă. — Sărbătorirea dlui Vaida. — Dl Maniu nu primește să fie sărbătorit. — Neînțelegeri cu Ungaria — Rezultatul alegorilor județene — Guvern Kurt von Schleicher în Germania — De ce se războiește Bolivia cu Paraguay — Iarși lupte în Manciuria.

Ungurii dela Budapesta, de-o vreme încoace nu-și mai închepeau în piele. Ei au umplut lumea cu jălaniile lor despre nedreptatea ce li s'ar fi făcut când li-s'a scăzut țara numai la pământul locuit de ei și cereau în gura mare revizuirea tratatului de pace dela Trianon, adică schimbarea granițelor României, Jugoslaviei și Cehoslovaciei în așa fel, încât ei să-și dobândească înapoi ceea ce au pierdut la sfârșitul marelui războiu. — Gluma începea să se îngroașe, mai ales că ei se laudau că ar fi atras de partea lor, pentru sprijinirea revizuirii granițelor și pe ducele Mussolini, primul ministru al Italiei. — Noi Românii, pe cari ne atingeau de aproape aceste uneltiri ale foștilor noștri asupritori din Pusta Tisei, aveam datoria să le răspundem așa precum se cuvine. Pentru acest scop a fost aleasă ziua de 1 Decembrie, ziua când poporul românesc sărbătorește amintirea măreței adunări naționale dela Alba-Iulia, din 1918, când toate ținuturile locuite de Români din fosta Ungarie s'au proclamat unite pentru vecie cu România liberă.

Parlamentul a sărbătorit ziua de 1 Decembrie prin glasul frunțașilor politici.

La Cameră a cuvântat mai întâi președintele dl Ștefan Cicio Pop. Bătrânul luptător, care a avut un rol atât de însemnat în 1918, a spus între altele: „Alle aceia cari cred că pot să învie trecutul, să desfacă ceea ce s'a înfăptuit odată, că pot să sfarme acest legământ sfânt al Neamului Românesc, — că unirea noastră s'a făcut cu consimțământul tuturor, că a fost răscumpărată prin sângele martirilor cu suferințe de veacuri și prin jertfa Vechiului Regat care și-a sacrificat (jertfit) cei mai buni pe altarul nației ca să ne vadă odată pe toți uniți și scăpați de moartea robiei”.

A vorbit apoi președintele consiliului de miniștri dl Iuliu Maniu, care, după ce a adus mulțumită tuturor celor cari și-au dat ajutorul pentru ca să ajungem la România Mare, a spus: „România, unită pe veci, indivizibilă și nedespărțită, va trăi între hotarele sale intangibile (cari nu pot fi știrbite), nu numai pentru că o vom apăra cu întreaga noastră ființă până la ultima răsufare, ci pentru că ea răspunde unei necesități și pentru că ea este ocrotitoarea tuturor comorilor omenești de pe aceste plaiuri și pentru că ea, așa cum este, este garanția cea mai sigură a liniștei, a păcii și a echilibrului între state în această

parte a lumii, atât de mult frământată în trecut”.

După aceea toate partidele politice și-au spus cuvântul prin reprezentanții lor.

Acelaș lucru s'a petrecut la Senat, după ce a vorbit președintele dl Nicolae Costăchescu și dl ministru Ion Lugojianu din partea guvernului.

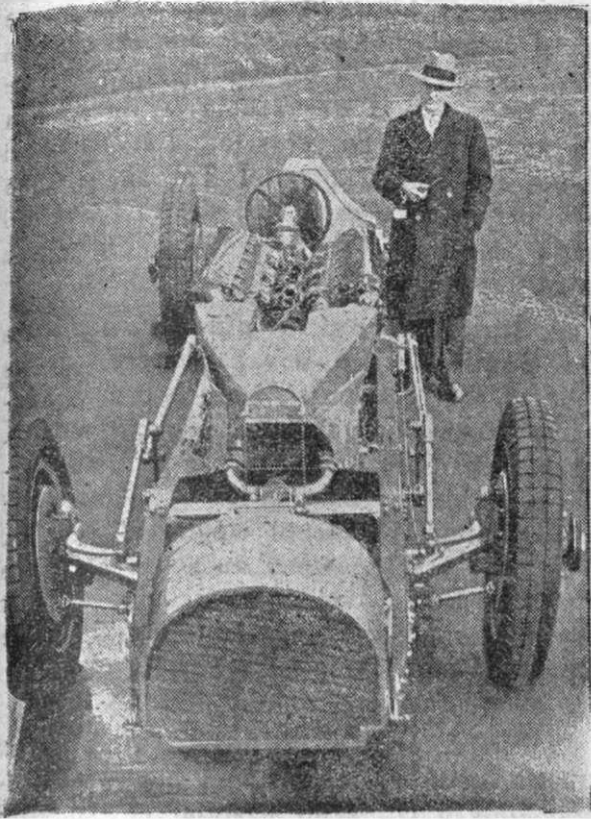
Dela prăznuirea din parlament au lipsit numai deputații și senatorii unguri, cari și prin aceasta au dovedit că le zace mai tare la inimă Ungaria, pe care au pierdut-o, decât România, ai cărei cetățeni au devenit fără voia lor. E frumoasă sinceritatea lor, dar noi Românii ne putem da seama cum se vor întoarce împotriva noastră, numai să ajungă România la necaz.

Dar nu numai Casa Țării, ci Țara întregă a fost ca un lagăr mobilizat din prilejul zilei de 1 Decembrie. — Bucureștii și Clujul, Blajul și Sibiu, Aradul și Satu Mare, Brașovul și Sighetul Maramureșului, Iașii, Cernăuții, Chișinăul, Brăila și într'un cuvânt toate orașele mari și mici din întreaga țară au sărbătorit cu multă însuflețire ziua unirii Ardealului cu Patria Mamă și și-au ridicat cuvântul de protest împotriva uneltitorilor unguri, cari vreau să îmbete lumea cu apă rece și cari ar voi să se reînnoiască asupra și nedreptatea pe care poporul român a suferit-o din partea lor, o mie de ani.

Măreață a fost mai ales adunarea dela Cluj — unde sub președenția dlui Dr. Emil Hațieganu, fost ministru, în fața mai multor zeci de mii de ascultători, s'au rostit cuvântări dintre cele mai înflăcărâte.

Preastințitul Episcop unit Dr. Iuliu Hossu, a spus, de pildă, următoarele cuvinte mult grăitoare și pline de adevăr: „Dreptatea lui Dumnezeu este dreptate în veac. În puterea acestei dreptăți stăm noi astăzi aici... Din inima Ardealului grăește azi neamul întreg, tuturor, peste toate granițele. Cine are de revizuit să-și revizuiască înainte de toate conștiința. — Noi aici am fost din veac, aici suntem și aici rămânem. România pe veci întregită, una și nedespărțită, întemeiată pe dreptatea lui Dumnezeu, și nestrămutată în credință, o apărăm cu orice jertfă, iar Domnul putere va da poporului său și va binecuvânta poporul său cu pace. Amin”. Iar la Blaj, dl Gh. D. Magur a spus: „Nu se poate face Ungarie cu pământ românesc.

Un nou fel de automobil

Englezul Dambell lucrează acuma la acest automobil, cu care vrea să întrecă în luptă pe toată lumea. Motorul acestui automobil va avea o putere de 2500 puteri de cal, așa că nici seamă nu ne putem da ce putere va avea această mașină, care însă nu va fi gata decât la anul.

Pământul acesta e una cu noi și nu-l dăm nimănui decât lui Dumnezeu când ne va chema la el. Pe acest pământ noi vom ara, noi vom secera, noi vom culege, până la sfârșitul veacurilor*.

Dela toate adunările s'au trimis telegrame de credință și dragoste către Majestatea Sa R. gele și de încredere în guvernul Maiestății Sale și al Țării.

Ceeace a trebuit să înbucure cu acest prilej pe fiecare suflet de român ostit, a fost înfrățirea tuturor, dela Vlădică până la opincă și ridicarea tuturor Românilor, fără deosebire de credințe politice și religioase, pentru apărarea roadelor unirii, câștigată cu atâta amar de jertfe. Neamul românesc a arătat că știe să fie una, și știe să se ridice ca un singur om, atunci când dușmanii noștri de veacuri încearcă, prin viclene uneltiri, să se atingă de granițele țării noastre. E aceasta virtutea romană renăscută.

La Cluj din prilejul serbărilor unirii din 1 Decembrie, a fost sărbătorit și dl *Dr. Alexandru Vaida Voievod*, fost prim-ministru. La clubul partidului național-țărănesc i s'a desvelit un bust din bronz, lucrat de vestitul sculptor Medrea. S'au ținut cuvântări însuflețite din partea dlor Emil Hațieganu, Gh. Crișan ministrul Ardealului, Grigorie Gafencu fost subsecretar de stat la externe, părintele deputat D. Manu, dl ministru Mirto și alții. Dela club s'a mers apoi la locuința dlui Vaida, unde dl Hațieganu a ținut o nouă cuvântare, la care a răspuns dl Vaida, care a mulțumit pentru sărbătorire, și-a arătat crezul politic, a amintit deosebirea de păreri politice pe care a avut-o cu dl Manu, cu care se simte de altfel legat frate de cruce. Vorbind despre planurile de revizuire ale Ungurilor, dl Vaida a spus: „Noi nu am luat ceea ce era al altuia, ci prin

bravura soldaților noștri și prin suferințele poporului, am luat numai ceea ce ni-se datora de mult. Teritoriul României nu poate fi obiect de discuție cu nici un vecin, nici cu Liga Națiunilor și nici cu ori care instanță internațională“. De încheiere dl Vaida, aducându-și aminte că în 8 Ianuarie 1933 dl Maniu împlinește vârsta de 60 de ani, a propus constituirea unui comitet pentru sărbătorirea marelui fiu al neamului.

Dl *Maniu* luând cunoștință de propunerea dlui Vaida, i-a mulțumit pentru gândurile bune, însă l-a rugat să nu dea urmare hotărârii luate la Cluj, deoarece Dsa nu voeste să primească de ziua nașterii sale nici un fel de sărbătorire sau felicitări: „Zilele acestea de grea muncă și încercare — spune dl Maniu în scrisoarea adresată dlui Vaida, — nu le găsec potrivite, pentru serbări, cari față de un om în serviciu le-aș găsi și deplasate (ne la locul lor)*.

Contrarii partidului național-țărănesc vorbesc, din acest prilej, despre o răcire a străvechei pretenții dintre dnii Maniu și Vaida. — Noi încă nu-i dăm crezământ.

Din prilejul serbărilor unirii, s'a ajuns la un *conflict* (ciocnire) *diplomatic* cu *Ungaria*. Anume, lumea din Cluj manifestând în preseara zilei de 1 Decembrie, trecând pe lângă consulatul unguresc, cineva din mulțime a aruncat cu pietri în ferești, unul a aruncat o torță aprinsă pe fereastă, iar un altul a pus un steag românesc pe casă.

Ungurii, în parlamentul din Pesta îndată au făcut mare zarvă din această treabă și au cerut prin glasul lui Apponyi, să li-se dea satisfacție, fiindcă prin aceasta a fost umilită țara lor, consulatele fiind socotite ca ținându-se de țările pe cari le reprezintă (așa zisul drept de exterritorialitate).

Guvernul român, prin dl Titulescu, a și trebuit să-și ceară scuzele și cu aceasta lucrul s'a isprăvit.

Tot din acest prilej Ungurii, ca să răspundă Românilor, au început și ei cu manifestații, firește pentru revizuire. Dar și ei își dau seama că revizuire pe cale pacinică nu se poate, iar de război cu noi nu-s harnici. Români le-au adus aminte de vorba Scripturii: Oine scoate sabia, de sabia va pieri. — Așadară... paște murgule iarbă verde...

Duminecă, în 4 Decembrie au avut loc *alegeri pentru consiliul județan în 16 județe*. În județele Alba și Odorhei înțelegându-se oamenii și punându-se o singură listă, nu s'a mai făcut votare. S'a votat însă în județele: Arad, Cernăuți, Cetatea Albă, Covurlui, Constanța, Mehedinți, Năsăud, Roman, Salaj, Soroca, Storoișeni, Suceava, Vaslui și Vlașca.

Pretutindena partidul național-țărănesc a fost în frunte. El a obținut data aceasta cu mult mai multe voturi decât la alegerile pentru parlament. S'au ales de tot peste 330 consilieri național-țărăniști, vre-o 60 liberali, 13 ucrainieni (la Cernăuți), 10 cuziști (la Suceava), 10 lupiști și socialiști (în Salaj) și vre-o 15 unguri (la Odorhei).

*

În politica externă vom aminti că, precum ne dădeam părerea în numărul trecut al ziarului nostru, în Germania, președintele Hindenburg, după ce s'a jucat cu șefii de partide ca mâța cu șoarecele, s'a întors tot la oamenii săi de încredere. Dintre aceștia cel dintâi e generalul *Kurt von Schleicher*, pe care l-a și încredințat cu formarea guvernului. Acest general, mai de demult a câștigat încrederea bătrânului Mareșal, care făcea cam ceea ce îl sfătuia Von Schleicher. La indemnul lui l-a fost delaturat pe cancelarul Brüning și pe ministrul armatei Gröner — căruia i-a luat Schleicher locul, ca să aibă el în mână puterea armatei —, tot el a împins înainte la cancelariat pe Von Papen, iar acum s'a hotărât să iee însuși în mână frânele întregii conduceri a statului. Se prea poate că având împotriva sa toate partidele mari (național-socialiștii (alui Hitler), social-democrații și comuniștii), să trebuiască să facă ceea ce a făcut și Von Papen, adică, să dea drumul parlamentului (Reichstagului) și poate chiar să proclame dictatura pe față, de cumva nu se va înțelege până în cele din urmă cu Hitler, deoarece e un diplomat iscusit.

Multă lume e nedumerită de ce se vor fi luptând între ele cele două republici din America de miazăzi: *Bolivia* și *Uruguay*. Iată de ce: Între aceste două țări se află un teritoriu numit *Chaco* sau *Gran Chaco* (Chaco cel Mare) care are o suprafață de vre-o 300,000 Km², cam cât România, dar care nu

O nenorocire de autobuz

Nu numai pe mare, ci și pe uscat, se întâmplă o mulțime de nenorociri, cu trenurile, tranviele, automobilele, bicicletele și chiar și cu trăsurile. Asta e ceva natural, în urma marelui comunicații moderne. Fotografia aceasta ne arată o nenorocire de autobuz din Oslo, capitala Norvegiei. Un tramvai plin cu pomperi, cari duceau puștile de apă la un mare foc, s'a ciocnit cu un autobuz, care s'a răsturnat, dar n'a omorât pe nime, cel mult șoferul și vre-o 3-4 călători s'au ales cu câte o rană mai mică.

vre-o 100,000 de locuitori schimb are mari bogății na-cest mare teritor a fost multă așa zicând, a nimănui. Deodată amenit doi stăpâni. Bolivia vrea să stăpânească ea, ca astfel să ajungă la râul Paraguay, unde să-și facă un port, iar de aici, prin râurile Parana și La Plata, să ajungă la Oceanul Atlantic. Paraguay vrea să împedecă aceasta și dintr'asta s'a ajuns la război. — Liga Națiunilor tot cercetează și tot vrea să-i împace, iar ei se bat mai departe.

La fel stau lucrurile în *Manciuria*, unde Japonzii cu o armată de 20,000 de soldați au bătut o armată de 35,000 de revoluționari mongoli, cari după bătălie, ne mai având ce face, s'au urcat în trenuri și au trecut cu generalul lor cu tot în Siberia, unde i-au dezarmat Rușii. — Va să zică războiul dintre popoare tot n'a încetat, atâta numai, că după cea mai nouă modă, statele se luptă între ele fără să-și mai declare unul altuia război.

El cea mai proaspătă minciună a veacului nostru.

Dr. Coriolan Suciu

Și-au dat foc la mănăstire

Citim în ziarul „Cuvântul“, cumcă oameni necunoscuți au dat foc la mănăstirea Izbuc din județul Bihor, în vremece starețul era dus de acasă. Acesta e al treilea rând, când Românii ortodocși de acolo șiau arătat gândul rău către mănăstirea lor, numai ca să scape de călugării aduși acolo din Vechiul Regat.

Anume, episcopul ortodox al Oradei, Roman Ciorogar, văzând că în întreg Bihorul nu este nici o mănăstire ortodoxă, și-a pus în gând să facă rost și pentru credincioșii lui de o mănăstire. Locul l-a găsit în *Izbuc*, unde se zice că izbucnește de sub stâncă, apă tămăduitoare. Acolo a dus un călugăr, cu numele Atanasie, din Vechiul Regat; acesta din milă a adunat bani, a făcut niște chiliuțe și o bisericuță de lemn. Totul mergea bine, dacă poporul ar fi putut îndrăgi pe călugării veniți peste munți.

Nu am putut afla apriat, dacă poporul, ori mai mult preoții ortodocși — cum spune gazeta „Cuvântul“ — au sămănat urgie împotriva călugărului, dar oricare ar fi fost pricina fapt e că acest călugăr, în loc să se dea el după rânduelile de aici, a căutat în tot chipul să iea peste picior pe oameni, cu vorba lor și cu rânduelile bisericesti de aici. El poartă păr lung și chieă; face slujbă cântată pe nas, întinde liturghia mult, afundă copiii în apă când botează, înfruntă pe oameni, dacă vorbesc cum s'au pomenit pela ei. Așa nu e mirare, că nime nu l-a putut îndrăgi, ci odată au astupat izvorul cu lemne și cu bolovani, ca să nu mai iasă și să plece și călugărul. Odată i-au spart ferestile icoanele și vasele sfinte, iar acum au dat foc mănăstirii.

Cu totul altcum stă lucrul la poporul catolic. Episcopul unit dela Oradea I. P. S. Sa Valeriu Frențiu, încă a adus călugării, după el s'a luat vlădica ortodox de a adus și el. Călugării aduși de episcopul unit încă sunt din regat, din Moldova, ei erau de rit latin chiar, dar venind aci, au învățat rânduelile noastre, s'au pus bine cu poporul, au adunat milă și au făcut biserici în două sate. în Gruilung și în Drăgești, chiar și pocăiții au respect de ei. Aata e apostolic. Poporul aleargă la ei ca la adevărați părinți, iar când merg ei la popor, li primește cu multă dragoste.

N. B.

Autobuz sfărmat de tren. La Constanța s'a întâmplat o mare nenorocire. Pe când un automobil încărcat cu mărfuri încerca să treacă linia ferată a fost surprins de o locomotivă și sfărmat complect. Șoferii au fost grav răniți și un vagon care se afla cu locomotiva a deraiat.

Misiuni sfinte în Podeni. În zilele de 19—21 Noemvrie s'au ținut misiuni sfinte la Podeni, sub conducerea pâr. Iulu Căpălnean din Unirea, însoțit de pâr. Aurel Horvat dia Cingudul de sus și Eugen Țirca din Cingudul de jos, spre marea mulțumire a pâr. Victor Morar din Podeni. S'au spovedit și cuminecat toți credincioșii din comună și mai mulți inși din comunele din jur, spre mulțumirea sufletească a pâr. misionar.

Bandiții au jefuit posta. O bandă de răufăcători au pătruns în posta din Lwow (Polonia). Funcționarii, prinzând de veste l-au primit cu focuri de revolver. Bandiții au răspunș și ei și s'a pomenit o luptă în toată regula. Șeful postei și câțiva funcționari au fost grav răniți, iar dintre bandiți au fost omorâți doi. Ceilalți au reușit să fugă, după ce au furat 4000 zloți.

Un om într'un glonț. Iți vine să râzi de câte mai auzi că de văzut, nu poți vedea tot ce se aude. Acum un neamț (tot neamțu mai sfătos) zice că vrea să bage un om într'un glonț, desigur un glonț cât un om de mare, să-i dee drumul și când a ajunge omul sus să sară din glonț cu o umbrelă și să se scoboare pe pământ. Toate bune și frumoase dar neamțul ar trebui să se bage singur în glonț și să-l vedem cum se scoboară cu umbrela în lumea cealalta.

Rușii fac pivnițe de război. Lumea se imbeată cu apă rece; adevă mai bine zis, fiecare încearcă să-l imbețe pe vecinul lui. Dintre aceștia sunt, în primul rând, Nemții și Rușii. Norocul e că nu-i ascultă și nu-i crede

nimeni. Nemții în loc să-și cumpere pâine, își fac arme și se înarmează până în dinți, iar Rușii fac așisderea; adevă își lasă oamenii să moară de foame pe drumuri în vreme ce ei își fac puști. Acum s'au apucat să facă lângă orașele lor un fel de pivnițe atât de mari încât în caz de războiu să încapă în ele toată populația orașelor. Cât de mari trebuie să fie acele pivnițe! Tot au și rușii bani pentru ceva, dacă n'au pentru pâine, cel puțin pentru astfel de comedii care la nevoie pot fi foarte folositoare.

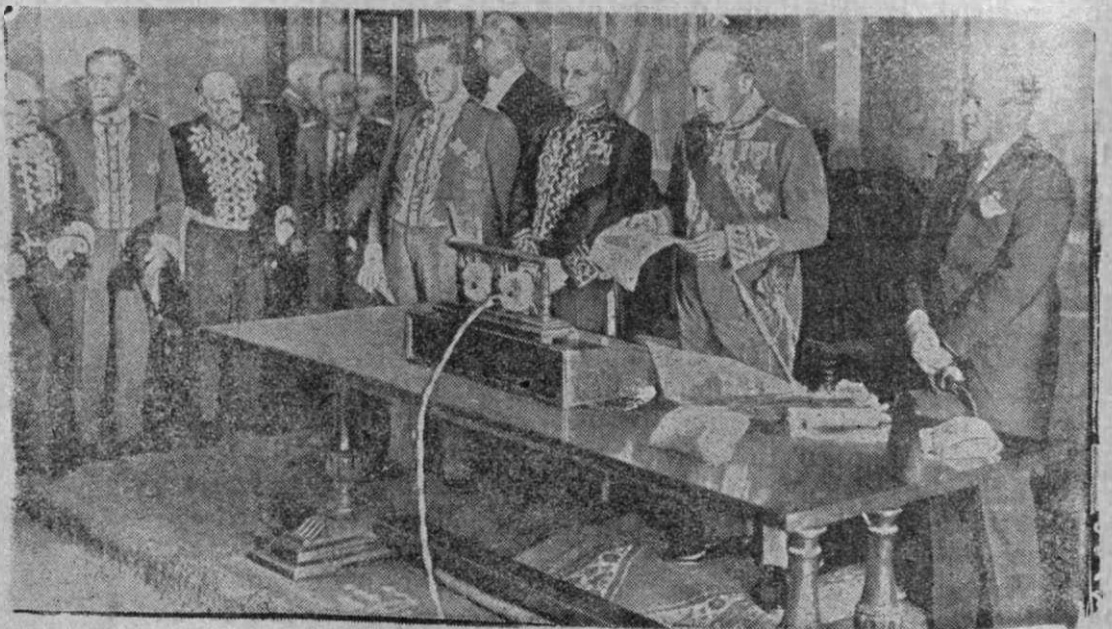
Studentii români atacați cu pietre de Săcul. Încă o dovadă despre cât ne iubesc Ungurii. Acum s'a ținut la Brașov adunarea studenților români. Studenții noștri, fii de plugari din toate colțurile țării, au alergat la această adunare ca să se cunoască și să se iubească. Studenții moldoveni, trecând cu trenul prin Săcuime, au fost atacați cu pietri de Săcul. Geamurile trenului au fost sparte și mulți studenți răniți grav. Nu ne omoară Ungurii că nu ne pot. Altfel Dumnezeu știe ce-ar face cu noi.

Plutonier de jandarmi împușcat de bandiți. În decursul unei nopți plutonierul Drăgan Gr. șeful postului de jandarmi din comuna Părăul Negru (jud. Cernăuți) a plecat să urmărească pe niște bandiți. Plutonierul era însoțit de doi jandarmi. Cum era noapte s'au pomenit atacați de mai mulți bandiți. Șeful a fost rănit mortal și a încetat din viață. Bandiții n'au putut fi prinși.

Autobus răsturnat. La București s'a lăsat o negură atât de groasă încât nu se vedea nici cu lumină. De multe nenorociri mai are parte și București. Pe o așa ceață trebuia să te uiți bine când treceai strada, se putea întâmpla să te calce la fiecare pas o mașină. Printre alte nenorociri mai mici e și nu mai mare anume: un atobus pierzând drumul din pricina ceței, a intrat în șanț și s'a răsturnat. Cei douăzeci de oameni care se aflau într'insul s'au ales cu răni mai mult sau mai puțin grave.

Explozia canalurilor într'un oraș american. Se știe că în orașele mari se fac niște tuneluri pe sub pământ, tuneluri prin care se scurg murdăriile. Se întâmplă câte odată că aceste tunele se astupă la capete și nu pot răsufla, iar înlăuntru se formează gaze care dacă se aprind explodează ca din-

Dr. Marconi ales președinte al Academiei italiene

Guillemo Marconi este fără îndoială cel mai mare învățat Italian. S'a născut la 25 Aprilie 1874 lângă Bologna și este acum de 58 ani. El a descoperit telegrafia fără fir și radio. În anul 1909 el a primit pentru această descoperire a sa premiul „Nobel“. El este de mult membru al Academiei Italiene, iară de curând a fost ales președintele Academiei. Chipul nostru ni-l arată (cel cu semnul x) citindu-și vorbirea de deschidere a Academiei Italiene.

mita. Așa s'a întâmplat în orașul Montreal din America, unde canalurile explodând au dărâmat case întregi și au omorât și rănit multă lume. Din pricina exploziei a început să se cutremure pământul.

Comoara reginei Scheba. E vorba despre cea mai vestită comoară din lume; comoară în care s'ar afla care întregi de diamante și de pietre scumpe. Se spune că această comoară se află ascunsă în mijlocul Africii, în niște peșteri adânci. Acum se spune că a fost descoperită de un vânător englez. Vânătorul a plecat din Anglia cu o trupă de însoțitori și speră să aducă în țara lui această mare comoară. — Mocul unde se află comoara e între ape, pustiu și plin de tot felul de jivine sălbatice.

Clacă cu joc și ceteră în post. Cantorul ortodox Nicolae Rusan din Cib, făcând clacă cu torsul lănel, Duminecă 27 Nov. și-a petrecut în toată regula cu lăutari și strigători ca în dulce! — Of, Doamne! Un cantor prim dela o biserică soră e în stare de așa ceva? Unde-i frica de Dumnezeu, respectul duminecal și cinstitirea sf. post al Nașterii Domnului nostru Isus Cristos! Ii va cădea bine oare să meargă cu mănecarul și cioareci noi, la Sfintele Praznice după petrecerea din Dumineca trecută? Mai marii lui bisericești n'au nimic de zis??

Mal încet cu execuțiile! Incep a se năpusti d-nii advocați cu execuțiile pela creditori, acum în capul iernii. Dar să procedeze cu mijloace cinstitute. Miercuri 23 Nov. dl avocat Dr. G. S. din Zlatna, a spart ușa garajului (cămară în care se țin automobilul) cu securea și a secvestrat un automobil de 150.000 Lei, pentru datorie de 2800 Lei, dela Dl V. M. din Almașul-mare.

† Livia Domșa n. Moldovan

Duminecă în 4 Dec. pe la ora 1 după amiază, a adormit în Domnul dna Livia Domșa n. Moldovan, soția păr, protopop Aurel C. Domșa dela Blaj și nepoata marelui Moldovănuș, după îndelungi suferințe, suportate cu încredere în Dumnezeu, împărtășită mai de multe ori cu sfintele Taine, în al 58-lea an al vieții și al 40-lea al căsătoriei. Inmormântarea i-s'a făcut din catedrală, pe care de câțiva ani dânsa a îngrijit-o și curățit-o, în cimitirul de lângă biserica parohială, cu mare pompă și multă jale.

Adurmita în Domnul a fost o femeie foarte credincioasă și cu frica lui Dumnezeu, care cu mâna ei curăța catedrala din Blaj, se îngrijea de flori, lumini și prescuri, îndemnând și alte doamne să nu-și uite de casa Domnului. A fost una dintre cele mai vechi membre a Reuniunii Femeilor gr. cat. din Blaj, ajutând foarte mulți săraci și bolnavi, și a fost foarte primitoare de oaspeți, cum rar să mai găsești.

La înmormântare a luat parte nu numai întreg Blajul ci și cunoscuți și prieteni din toate părțile Ardealului, până și dela București, pentru că în casa primitoare a Doamnei Livia multă lume s'a întâlnit, și ea pe mulți i-a cunoscut și botezat.

La prohod a vorbit frumos păr. canonic Dr. Victor Macaveiu, iar la mormânt a ținut să ia rămas bun păr. Ștefan Pop în numele Reuniunii Femeilor Române gr.-cat. din Blaj.

Facă-i bunul Dumnezeu parte cu dreptii și fie-l pomenirea veșnică!

Cucoana cea mare

A răsărit ce-a semănat, a răsărit după eum a fost sădit, — spune poporul nostru pentru a arăta, că multe din însușirile părinților le moștenesc copiii. Multe, dar nu toate. Și mai știm cu toții, că ce răsare fireav, slăbuț, poate fi întărit și crescut mare și tare printr'o bună grijă. Și că multe din cele ce răsar sănătoase, se pot ofili ori usca, dacă n'au hrana și grija ce le trebuie.

Uaa din marile slăbiciuni ale omului, pe care românul o numește „Cucoana mare, care n'are de mâncare“, lenea poate fi, ca început și moștenire, dela părinți, dar de celea mai multe ori e un rău, pe care ni-l câștigăm și-l întărim noi înșine.

E adevărat că plopul e destul de mare pe dânsul poamă n'are, și că toți copacii înfrunzesc, dar nu toți rodesc; dar nu este om care să nu poată birui lenea, și așa să aducă și el un rod în viață, numai să voiască din toate puterile lui.

Dar leneșul cu voința urește munca și-i place să nu facă nimic, să nu-și folosească puterile pe cari i le-a dat Dumnezeu. Cum spune vorba din bătrâni: „De lene își închide ochii și-și deschide buzele“, îi este lene să și vorbească, dar încă să și muncească și pe când lumea-i la sapă, leneșul duce câinii la apă, și așteaptă o imbucătură să-i cadă în gură. Pentru că leneșul zice: „Treaba asta aș face-o îndată, dar n'am cine să mă bată“.

Iată adevărul!

Spinele nu rodește, fiindcă nu i-a dat Dumnezeu rod, dar putere să muncească are și omul cel nărod, dar încă cel cu mintea întregă. Inșă nu voaște, nu se silește să-și crească voința înțelegând frumusețea și sănătatea ca și folosul muncii. Și nu pune mâna la treabă, numai de frica bătăii sau a poruncii grele de amenințare.

Lenea, cucoana cea mare, se naște mai întâi din închipuirea omului, că e mai bine

și mai fericit lucru să nu faci nimic, decât să lucrezi; că rămâi mai tânăr și mai sănătos dacă nu pui umărul la nimic; că-i un fel de isteție, să poți trăi fără de muncă.

În chipul acesta, ferindu-te zile și ani dela lucru, îți pierce orice dorință de a-ți încorda puterile, îți scade și voința spre a le împintena, și ajungi: de batjocura satului. Iar tu te umfli și putrezești de viu. Fiindcă lenea aduce nu numai sărăcia, ci și boala, bătrânețea timpurie și tot felul de neputințe. Leneșul se pune împotriva firii omenești, care-i făcută spre muncă și spre hărnicie, iar nu spre trândăvie.

Dela „Secțiile Aștrai“

Dușmanii porumbului

S'a isprăvit de mult culesul porumbului. S'a și așezat în coșare. Nu mai e teamă, că îl va nimici gheața sau vre-o furtună năprasnică. Nu va mai fi atăcat nici de tăciune. Suntem liniștiți că cel puțin mălaiul ne este asigurat. Și nu mai dăm pe la coșar până coalea câtră primăvară, când porumbul e uscat bine și se poate sfărmi ușor.

Atunci observăm, că nu e bine să fim prea încrezători și că și în coșare porumbul trebuie îngrijit. Sunt mulți dușmani cari atacă porumbul din coșare și, dacă nu grijim, ne trezim cu pagube însemnate.

Între cei dintâi dușmani ai porumbului din coșare putem aminti *cioarele*.

Desvelirea statuei lui Clemenceau

Gheorghe Chelmeceanu a fost unul dintre cei mai vestiți politicieni francezi. S'a născut la anul 1841 și a fost în mai multe rânduri ministru și ministru președinte. El a făcut pacea dela Paris și, pentru nelufricată sa luptă împotriva Germaniei, a fost numit „tigrul“. Zilele trecute s'a împlinit anul dela moartea acestui mare bărbat de stat, și cu acel prilej Francezii recunoscători i-au ridicat statua care se vede pe chipul nostru, la desvelirea căreia a luat parte ministru președinte Herriot și alți miniștri. Familia însă n'a luat parte, fiindcă este de părerea că statua nu este destul de frumoasă și nici locul pe care s'a ridicat destul de potrivit.

Oate cioare nu dau târcoale coșarelor, în puterea iernei, și ciugulesc grăunțele, cât pot ajunge cu ciocul printre nuelele sau leșturile coșarelor.

Șoarecii și cloțanii încă fac pagube mari în porumbul din coșare. S'a socotit, că aproape a zecea parte din porumbul din coșare e nimicit de șoareci și cloțani.

Afară de acești dușmani, mai sunt încă și multe gănganii, cari nimicesc porumbul. Intre acestea în locul întâiu se poate socoti *gărgărița*. E de culoare roșietică sau brună negricioasă. Găurește grăunțul de porumb și pune în gaură un ou. În vreme de câteva zile oul se clocește și din el iese un viermuleț mic, care crește înlăuntrul grăunțului, luând formă de gărgăriță. Tot la 40 de zile se formează o nouă gărgăriță.

Foarte adeseori e atacat porumbul și de *moli*. Molia pune ouă lângă colțul grăunțului. Din ou iese un viermuleț, care intră în grăunț prin colț, pe care îl mănâncă. Sapă o gaură mare în grăunț și în aceasta gaură petrece până când se desvoaltă deplin și iese afară ca molie. Grăunțele rămân găurite și fără colțișor. Acestea grăunțe nu mai sunt bune de sămănat, căci nu încolțesc.

Economii trebuie să se lupte din toate puterile în contra acestor dușmani ai porumbului.

Cioarele trebuie alungate. Mulți pun sperietori, de cari cioarele se tem și nu se apropie de coșar.

Șoarecii și cloțanii se otrăvesc, punându-se în coșar felurite otrăvuri, cari îi omoară.

Gărgărițele și moliile se afumă cu pucioasă ori cu sulfură de carbon.

Sulfura de carbon e apoasă și aburește foarte ușor. Aburii de sulfură de carbon sunt foarte otrăvicioși. De obicei se pune în vase deasupra porumbului din coșare. Aburii ce se ridică din sulfura de carbon sunt mai grei decât aerul și se lasă în jos printre știuleții de porumb, înăbușind toate gănganiile.

Sulfura de carbon e bună și pentru aceea, că nu atacă grăunțele, cari sunt bune atât pentru hrană cât și pentru sămănat.

Oamenii și animalele de pe lângă casă trebuie să se ferească să nu respire aburi de sulfură de carbon, căci se înădușe. Asemenea nu e bine să umble cu foc în apropiere de sulfură de carbon, căci se aprinde foarte lesne și poate pricinui primejdii mari.

Cel mai bun mijloc de apărare în contra dușmanilor porumbului din coșare este curățenia. În coșare să se țină cea mai mare curățenie. Peste vară, când coșarele sunt goale, să nu rămână în ele grăunțe ori ciocălăi. Să se delature orice rămășiță de porumb.

Toamna când se așează porumbul în coșare, să se aleagă. Să nu se pună în coșar numai porumb sănătos, copt și uscat. Ciocalăii necopți, ori stricați să se adune deoparte și să se deie la porci. Puși în coșar, numai mijlocesc înmulțirea dușmanilor, cari vor ataca și nimici și porumbul sănătos.

Ion Popu-Câmpeanu

Redactor: IULIU MAIOR.

Neamțiu Ioan. Am primit 200 Lei.
Pop Alexandru, Tâlmăciu II. Am primit suma de 100. Lei și am trecut-o la rubrica anului trecut fiind în restanță. Pe anul curent mai aveți de plătit 173 Lei.
Rusu Mihail I. Ion, Cooc de C. Am primit suma de Lei 100. — Mai sunteți în restanță cu Lei 160 pe 1931 și anul curent.
Am primit câte 100 Lei dela următorii: Rusu Mihail I. Ioan, Toma Mihail, Popa Alexandru, Ioan Tepeș Onea I. N.

Câte 180 Lei: Bocșa Teodor, Victor A. Martin, Balate Ioan, Rus Gavrilă, Of. parohial Ghenciu, German Traian, Onu Popa I. Teofil, Maria Bogdan, Voivod Simion, Nicolae Boariu R., Maria Șurubar, R. Ștefan Rogianu, Nicolae Nistor, Traian Șuteu, Băcel Nicolae, Boeriu Alexandru, Lazar Traian.

Mărginean Ioan, Papiu Liciniu, Pop Maxim, Secetă Ștefan, Ștefu M. Traian, Tempianu Pompeiu, Păscuț David, Moisiu Tarna.

Alte sume: Trușășiu Virgil 305; Stet Gheorghe 140; Cicoară M. Ilarie 45; Sălăgean Nicolae 150; Caba Lazar 102; Pandea Ionuț 45; Teglaș Ioan Ghica 360; Gorea Simion 300; Graur Ludovic 200; Avram Alimpu 456; Neamțiu Ioan 300; George Șurubar 135; Nicolae Hauce 90; Sucișiu Simion 90; Avram Victor 190. Of. parohial Curtuișul mare 300.

Barna Victor 500; Solomon Barbu 300; Boroș Emil 135; Dragosiu Octavian 110; Victor Fărcaș 200; Moldovan Vasile 150; Muntean Cornel 300; Nobili Valer 540; Papiu Virgil 400; Pădurean Teodor 50; Popa Iuliu 360; Popa Traian 360; Popa Victor 240; Popa Ioan 323; Radu Miron 250; Stoian Vasile 160; Popa Iuliu 90; Ioan Lungu 500; Nicolae Gligor 50; Procop Iacobciuc 45; Fillimon Ioan 360; Bența Cornel 80; Onisifer Herlea 680.

Aviz

Dau sfaturi și deslușiri în afaceri de dare și competență, fac declarații pentru casă, pământ (scadente până în 10 Dec.) pentru comerț, industrie, profesiune și global (scadente până în 31 Ian. 1933). Prelau rolurile de dare dela D-nii notari pentru încheiere. Introduc comercianților contabilitate după legea timbrului cu Registru-Jurnal și Inventar.

„Expert”

Str. Samolă Vulcan 6

1-1 (119)

Corpul Portărilor Trib. Târnava-Mică

Nr. 127—1932.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel șef prin aceasta publică că în baza decisului No. 876—1931 a judecătorei Blaj în favorul reclamantului Trencsiner Fridolina repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi Blaj pentru încasarea creanței de 2.400 lei și acc. se fixează termen pentru licitație pe ziua de 20 Decembrie 1932 ora 3 p. m. la fața locului în comuna Blaj la locuința urm. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 1 mașină de cusut, rafturi, 3 mese dif. mob. de casă în valoare de Lei 14.500.

În caz de nevoie și sub prețurile de estimare.

Dumbrăveni, la 28 Nov. 1932.

FLEFLEA, șef. portărel

A apărut!

A apărut!

Calendarul dela Blaj pe 1933

care cuprinde, pe lângă toate celea ce se cer dela un calendar, și nelipsitul *Indreptar bisericesc* pentru cantori și preoți, cu tipicul tuturor Duminecilor și sărbătorilor de peste an.

Apoi o bogată parte pentru „*Învățătură și petrecere*” cu îndemnuri creștinești, sfaturi folositoare la toate trebuințele, apoi povestiri, poezii, glume și numeroase chipuri din țară și din toată lumea

Mai ieftin ca totdeauna!

În acest an plin de necazuri și de poveri, am ținut seamă de lipsa de bani a cetitorilor și am statorit prețul calendarului popular, ca și în anul trecut. Și omul cel mai necăjit poate rupe dela necazurile sale un preț așa de neînsemnat.

Prețul calendarului popular Lei 14. — Cu atâta se capătă dela noi, cine îl cumpără la fața locului, în cancelaria noastră. Prin poștă, pentru poștă și împachetare, 2 Lei mai mult. Total 16 Lei.

Prin poștă trimitem numai după primirea sumei de 16 Lei. Acești bani se trimit cu mandat postal la adresa de mai jos. Dacă se cer 10 calendare pe-o singură adresă, posta o plătim noi, în cazul acesta fiecare cumpărător are calendarul cu 14 Lei acasă la dânsul, pe masă! Dacă se cer 20 ex. pe o singură adresă, posta o plătim noi și dăm pe deasupra în cinste 2 ex.

Pe așteptare, nu putem trimite calendare!

Cine dorește să aibă calendar frumos și ieftin, să grăbească să-și comande Calendarul dela Blaj, care-i prietenul cel mai bun al fiecărui creștin.

Prețul calendarului se trimite cu mandat postal la adresa:

„UNIREA POPORULUI” pentru calendar
Blaj, jud. Târnava-mică